

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1192/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Miskolci Törvényszék 2.Pf.21.401/2024/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Zvolenszki Piroska ügyvéd) útján eljárva alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Miskolci Törvényszék 2.Pf.21.401/2024/6. számú ítélete ellen, annak alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó álláspontja szerint az ítélet ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével és 28. cikkével.
- [3] 1.1. Az indítványozó felperes és az alperesi jogelőd pénzügyi intézmény között 2008-ban közokiratba foglaltan megkötött „Ingatlanon alapított, önálló zálogjoggal biztosított szabadfelhasználású” kölcsönszerződés jött létre. A kölcsönszerződésben az indítványozó volt a kölcsönvevő. Ugyanezen felek között 2009-ben az eredeti kölcsönszerződésből eredő törlesztési kötelezettség szerződésszerű teljesítése érdekében „Devizaalapú áthidaló kölcsön” elnevezésű jelzálogkölcsön-szerződés jött létre. Ez az indítványozó lakcímét a lakcímet igazoló hatósági igazolvány alapján rögzítette. Ehhez képest az indítványozó adós kézbesítési címként eltérő címet jelölt meg. A szerződésben a felek megállapodtak abban, hogy „a hitelező által az adóshoz [...] intézett azon írásbeli nyilatkozatokat, amelyeket a kézbesítési címre az adós részére tértivevényes postai küldeményként szabályszerűen postára adtak, a másik féllel közöltnek, részére kézbesítettnek kell tekinteni akkor is, ha a küldemény ténylegesen kézbesíthető nem volt, vagy azokról a másik fél nem szerzett tudomást. Mégpedig a küldeménynek az első postai kézbesítése megkísérlésének napjától, ha

ez nem állapítható meg, akkor a postai kézbesítés második megkísérlésének napjától számított 5. munkanapon, ha ez sem állapítható meg, vagy a kézbesítés másodszori megkísérlésére nem is került sor, akkor azon a napon, amelyen a kézbesítetlen küldeményt a posta a feladónak visszaküldte.” A szerződő felek kötelezték magukat, hogy a fenti nyilatkozatok közlésére és kézbesítésére vonatkozó megállapodásukra tekintettel gondoskodnak arról, hogy a fentiekben megadott kézbesítési címen a szerződés megkötésétől kezdve a szerződés megszűnéséig folyamatosan rendelkezzenek a postai küldemények átvételére jogosult személlyel. Rögzítették azt is a szerződésben, hogy ennek elmulasztása esetén az átvételre jogosult személy (képviselő) hiányára előnyök szerzése végett a mulasztó fél nem hivatkozhat.

- [4] A törlesztések elmaradása okán szerződésszegésre hivatkozással az alperesi jogelőd a szerződést 2015 novemberében közjegyző által készített okirat alapján azonnali hatállyal felmondta. A felmondás 2015 decemberében került kézbesítésre az indítványozó adós részére a kézbesítési címen. Az alperesi jogelőd az indítványozóval szemben fennálló követelését időközben az alperesre engedményezte. Az alperes az engedményezésről 2016 júniusában értesítő levelet küldött az indítványozónak a szerződésben kézbesítési címként megjelölt címre, amely „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza az alperesi feladóhoz. Ezt követően az alperes 2016 szeptemberében fizetési felszólítást küldött ugyanezen címre, amely szintén „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. A felmondás nyomán a közjegyző végrehajtási záradékot bocsátott ki az indítványozóval szemben az alperes 2021. július 15. napján kelt kérelme alapján. A közjegyző által kibocsátott végrehajtási záradék alapján a teljesítési határidő utolsó napja 2015. december 16. volt. A végrehajtási eljárás 2021 szeptemberében indult. Ekkortól kezdődően a végrehajtó különböző végrehajtási cselekményeket foganatosított, az indítványozó adós jövedelmi és vagyoni helyzetének feltérképezése érdekében megkereséseket bocsátott ki.
- [5] Az indítványozó álláspontja szerint a végrehajtási jog elévült, így elévülési kifogást terjesztett elő. Mivel eredménytelenül kísérelte meg a végrehajtás nemperes eljárásban történő megszüntetését, ezért a bíróság előtt keresetlevelet terjesztett elő, és a végrehajtói iroda előtt folyamatban lévő végrehajtás megszüntetését a végrehajtási jog elévülésére hivatkozással. Az indítványozó azzal érvelt, hogy mivel a kölcsönszerződés felmondását az adós 2015. december 8. napján vette át, ezért 2020. december 9-én a végrehajtási jog elévült. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, és azt állította, hogy a végrehajtási jog elévülésének megszakítását eredményező végrehajtási cselekmények történtek, így az engedményezésről szóló 2016. júniusi levelet, valamint az alperes által megküldött 2016. szeptember 20-án kelt fizetési felszólítást. Ezen okiratokkal összefüggésben az indítványozó védekezése az volt, hogy azokat az alperes nem a lakcímére küldte, így azok nem is hatályosulhattak, vagyis a kézbesítéshez semmilyen joghatás nem fűződhet, azaz nem voltak alkalmasak a végrehajtási jog elévülésének megszakítására. E körben

nyomatékkal utalt arra, hogy a kölcsönszerződés szerinti kézbesítési cím fenntartásának kötelezettsége csak a szerződéses jogviszony fennálltának időtartama alatt terhelte, mivel azonban az azonnali hatályú felmondással a jogviszony megszűnt, így a kézbesítési cím további fenntartásának kötelezettsége már nem terhelte.

- [6] Az elsőfokú bíróság az indítványozó keresetét elutasította. A bíróság rögzítette, hogy a felmondást követő napon, azaz 2015. december 9. napján az 5 éves elévülési határidő elkezdődött. A bíróság szerint a peres feleket nemcsak a szerződéses jogviszonyok fennállásának időtartama alatt, hanem annak megszűnését követően is együttműködési és tájékoztatási kötelezettség terheli. A bíróság elfogadta az indítványozó azon érvelését, hogy az indítványozót a kölcsönszerződésben megjelölt kézbesítési cím fenntartásának kötelezettsége csak a szerződéses jogviszony fennállásának időtartama alatt kötötte. Ez egy olyan időbeli korlát volt, ami azonban nem tette kizárttá azt, hogy a jogviszony megszűnését követően is fennmaradjon az indítványozó által megjelölt kézbesítési cím. Az alperes és az alperesi jogelőd – ellenkező tartalmú tájékoztatás hiányában – joggal feltételezhette azt, hogy a szerződésben rögzített kézbesítési cím a szerződés megszűnését követően is él. Annál is inkább, mert a küldeményeket nem azzal a megjelöléssel küldték vissza az alperesi feladóhoz, hogy a „címezett elköltözött” vagy a „címezett ismeretlen”, hanem azzal, hogy a címezett a küldeményt „nem kereste”. Ebből pedig nem következett az, hogy az indítványozó az általa megjelölt kézbesítési címet felszámolta. Ezzel ellentétes helyzet esetén az indítványozónak kellett volna korábbi szerződő partnerét értesítenie a bekövetkezett változásról, arról, hogy az általa megadott kézbesítési címet már nem tartja fenn, az kapcsolatukban már nem irányadó. Figyelemmel arra, hogy ezen tájékoztatási kötelezettségnek az indítványozó nem tett eleget, ezért ennek elmaradásából eredő előnyöket sem élvezhet a bíróságmegítélése szerint.
- [7] A mindkét fél fellebbezésére eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség és az eljárási illeték tekintetében megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása szempontjából irányadó tényállást helyesen állapította meg, abból helytálló következtetést vont le akkor, amikor az indítványozó keresetét elutasította.
- [8] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a törvényszék ítélete ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével és 28. cikkével.
- [9] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott ítélet sérti az Alaptörvény B) cikkét. Az ügyben a panasszal élő indítványozó szerint a vele szemben támasztott követelés elévülése miatt emelt szabályszerűen kifogást. Álláspontja szerint az alkotmányos tulajdon sérelmeként értékelendő, ha a kötelezettel szemben – bár joghatályos

elévülési kifogást támasztott – a bíróság olyan követelést ítél meg (utasítja el az elévüléssel való védekezést), mely követelés bírósági úton való érvényesítését a törvény kizárja.

- [10] Az indítvány által támadott ítéletek az ismertetett pertörténetet figyelembe véve sértik az Alaptörvény XXVIII. cikkét is. Ha a bíróság – amint arra az indítvány rámutatott – az adott tényállás tekintetében relevanciával bíró anyagi jogi normákat önkényesen értelmezte, elszakadva az adott jogintézmény elméleti, tudományos, ítélkezési gyakorlat által kialakított háttérétől emiatt a bíróság eljárása nem lehet tisztességes. Az értékelendő és perben alkalmazandó fogalom ezen alapoktól elszakadó kitöltése olyan mértékben eltávolítja a peres eljárást és annak lezárását jelentő döntéshozatalt a jogállamiság által megkövetelt garanciáktól, hogy az ilyen döntés kiszámíthatatlanná válik. Ez sérti a jogbiztonságot. Az ilyen döntés indokolása már fogalmilag nem lehet alkotmányos, mert a *contra legem* módon értelmezett, felfogott normatartalom alapján meghozott ítélet csak a törvényekkel össze nem egyeztethető indokolást hozhat. Magától értetődő módon – szinte automatikusan – maga után vonja a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét, ha az ítélet indokolása a bíróság által „szubjektíve kialakított” tartalmat kívánja alátámasztani.
- [11] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [12] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozó határidőben nyújtotta be. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés, 28. cikk], a támadott bírói döntést, Miskolci Törvényszék 2.Pf.21.401/2024/6. számú ítéletét, továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [13] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadályja, ha az indokolás hiányosságai miatt a kérelem nem felel meg a határozottság követelményének, illetve nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a sérelmezett döntéssel {3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11], 3102/2015. (V. 26.) AB végzés, Indokolás [24], 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}. Az indítvány az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatban az alaptörvényi rendelkezést csak említi az alapügy részletes leírásán túl, de indokolást nem fűz hozzá. Ezért az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésére hivatkozó

elemeiben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti indokolási kötelezettségnek.

- [14] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban hivatkoztak az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére is. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabály nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [15] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, mely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás tilalma és a felkészülési idő hiánya esetén lehet alapítani {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17], 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]}. Az indítványozók alkotmányjogi panasza a fentiek szerint megjelölt egyik kivételes eset tekintetében sem tartalmaz indokolást. Erre tekintettel az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nincs helye a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenessége vizsgálatának.
- [16] Erre tekintettel az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének b) pontján alapuló feltételnek, így ebben a vonatkozásban az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatának nincs helye.
- [17] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [18] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára [...] {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az alkotmányjogi panasza a bírói döntés felülmérlegelésére irányul, abban az indítványozó valójában egyet nem értését fejezte ki a bíróságok döntésével, azok érvelésével, indokolásával kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az

indítványozó nem ért egyet a bíróság döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.

- [19] Az előbbiek mellett az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Jelen ügyben megállapítható, hogy az eljáró bíróságok a döntés szempontjából releváns kérdéseket vizsgálatuk tárgyává tették, és követhetően számot adtak döntésük indokairól. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indítványozó ezzel összefüggésben bírói mérlegelési, jogalkalmazási kérdéseket kifogásol. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint viszont nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {lásd például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [26]}. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]-[15]} Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a panaszban megjelölt alapjogok megsértésének kéteye nem merül fel.
- [20] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kéteyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [21] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a és 29. §-a, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. december 2.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró